

Analys av UD:s svar till FN-panelen

UD är den myndighet som svarat på FN-panelens brev¹ av den 16:e september 2014 gällande fallet Assange. UD:s svar² är mycket bristfälligt. Det är tydligt att den som skrivit svaret inte känner till Rättegångsbalken 23:18, saknar kunskap om elementära juridiska begrepp på engelska samt saknar kännedom om fallet Assange.

Ett antal frågor har inte besvarats. Exempelvis har frågan om Assange varit isolerad i 10 dagar i Wandsworth prison inte berörts. Fakta är att Assange var inte isolerad utan endast skild från de övriga fångarna. Han fick under perioden mottaga besök av sina advokater³ och även av Australiens representant i London⁴.

Frågan om Assange var i husarrest besvaras i paragraf 3 med: *"He was thereafter subject to certain restrictions, such as house arrest."* Ett felaktigt svar. Assange var fri mot borgen med restriktioner. Något som absolut inte kan jämföras med husarrest. I paragraf 24 blir svaret något bättre: *"Essentially, the District Court stated the following. As a result of the EAW, Mr. Assange has been detained in the period between 7 to 16 December 2010 and he has thereafter been subject to various restrictions."* Tingsrätten känner till fakta, men den som svarat verkar inte förstå det.

Assange påstår att han inte är *"charged with a crime"*. I brevet från FN-panelen påpekas det 3 gånger. Trots det svarar UD inte på det. Påståendet att vara *"detained without a charge"* är extremt viktigt för det betyder i länder med common-law att man per definition är *"arbitrary detained"*. Att UD inte berör frågan ger stöd åt idén att Assange faktiskt är godtyckligt frihetsberövad, *"arbitrary detained"*.

Enligt Europakonventionen, som är lag i Sverige och Storbritannien, är det tydligt definierat när en individ är att betrakta som *"charged with a crime"*, anklagad för brott. I ett antal fall har Europadomstolen avgjort frågan. Se exempelvis *Deweere v Belgium* [1980]⁵ mfl. Sveriges Högsta Domstol har också avgjort frågan, NJA 2001, s.344⁶. Det är också intressant att se hur Supreme Court i Storbritannien resonerar kring frågan i *O'Neill v Her Majesty's Advocate* [2013]⁷. Domstolen stöder sig på *Deweere v Belgium* på samma sätt som Högsta Domstolen. Trots att detta är sant har UD inte kommenterat det med ord i sitt svar.

Att UD inte kommenterat frågan hur Assanges fall hade bedömts idag beror på att FN-panelen har dolt den frågan helt. Till och med två gånger.

I FN-panelens brev⁸ påstås i paragraf 4:

*Mr. Assange has not been charged with any crime in Sweden. Consequently, the source argued, Mr. Assange did not have the formal rights of a **defendant**, such as access to potentially exculpatory material.*

Vad som är besvärande är att UD inte noterat att det står *"defendant"*. Dvs tilltalad. Assange är inte åtalad. Han har följaktligen inga rättigheter som defendant. Om UD hade svarat detta hade hela frågan avförts. Istället svarar UD:

17. In relation to the submission that Mr. Assange does not have the formal rights of a defendant during the Swedish preliminary investigation, such as access to potentially exculpatory material, the Government would like to submit the following.

¹ <http://unwgad.samtycke.nu/UNWGAD-communications-UD-excerpt.pdf>

² <http://unwgad.samtycke.nu/Swedish-response-UNWGAD.pdf>

³ Se Björn Hurtigs kostnadsräkning, <http://unwgad.samtycke.nu/hurtig-expenses.pdf>

⁴ <http://www.smh.com.au/national/julian-assange-accuses-government-of-abandoning-australians-in-trouble-overseas-20160219-gmz1hh.html>

⁵ <http://unwgad.samtycke.nu/court-docs/deweere-v-belgium.pdf>

⁶ <http://unwgad.samtycke.nu/court-docs/NJA%202001%20s.344.pdf>

⁷ <http://unwgad.samtycke.nu/court-docs/oneill-supreme-court.pdf>

⁸ <http://unwgad.samtycke.nu/UNWGAD-communications-UD-excerpt.pdf>

18. In Sweden, a Swedish authority, usually a prosecutor or a police officer, is responsible for conducting a preliminary investigation. The purpose of the preliminary investigation is to produce all the evidence in favour of, or against, a crime and a particular suspect. During a preliminary investigation, **a suspect is entitled to examine all the investigation material upon which the allegation is based**, and to request the police to carry out further investigations, such as questioning witnesses. The prosecutor is not allowed to issue an indictment unless the suspect has declared that no further actions or measures are required in the preliminary investigation.

Att UD skriver "suspect" är olämpligt. Suspect är på juridisk engelska den absolut lägsta misstankegraden, kan misstänkas. Att sedan UD skriver att en suspect (i mening misstänkt) har rätt att ta del av hela förundersökningen är felaktigt. UD verkar inte känna till Rättegångsbalkens 23:e kapitel § 18:

18 § När förundersökningen har kommit så långt att någon skäligen misstänks för brottet, ska den misstänkte, då han eller hon hörs, underrättas om misstanken. **Den misstänkte och hans eller hennes försvarare har rätt att fortlöpande, i den mån det kan ske utan men för utredningen, ta del av det som har förekommit vid undersökningen.** De har vidare rätt att ange den utredning som de anser är önskvärd och i övrigt anföra det som de anser är nödvändigt. Underrättelse om detta ska lämnas eller sändas till den misstänkte och hans eller hennes försvarare, varvid de ska ges skäligt rådrum. Åtal får inte beslutas innan detta har skett.

Att FN-panelen i sitt yttrande i paragraf 94 skriver:

94. In its reply, the Swedish Government indicated that according to Swedish law, a suspect is entitled to examine all the investigation material upon which the allegation is based. The Working Group notes in this regard that Mr. Assange has not been granted access to any material of such which is in violation of article 14 of ICCPR.

UDs svar hjälper i själva verket panelen att fälla Sverige.

Slutsats

UDs hantering av frågan hittills har varit klandervärd. Detta behöver inte utredas i press om UD nu gör allt rätt och begär en "Review of Opinion" enligt § 21 "Methods of Work". Men det är viktigt att andra personer på UD får ta över från de som misskött fallet.

Om UD agerar rätt, begär review så yttrandet ändras, så kommer fallet Assange att avslutas snabbt. Det kommer då att verka som om den bristfälliga hanteringen av ärendet hittills i själva verket har varit en fantastisk lycklig händelse. Sverige har, tack vare FN-panelens yttrande, fått en fantastisk möjlighet att avsluta fallet Assange på bästa tänkbara sätt. Det gäller nu bara att ta tillvara på den möjligheten.

Jag har förståelse för att det varit svårt att bemöta påståendena i Mads Andenäs brev. Det är luddigt uttryckt. Om UD fått ta del av hela Assanges inlägga hade det varit enklare.

Det som är mest positivt i detta är att tack vare att panelen bedömde att Assange var godtyckligt frihetsberövad finns det nu en stor möjlighet att avsluta fallet. Assange har offentligt sagt att han kommer lämna ambassaden om FN-panelens yttrande går emot honom. Nu är de bara för Sverige att begära en omprövning så är fallet avslutat.